

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Convocare

la conferința electorală a partidei naționale
române.

Conform îndatoririi luate asupra-și
prin cercularul seu al cincilea din 7
Martie n. al anului c.: subscrisul comitet
ales în ședința conferinței electorale din
3 Iunie 1884, convoacă prin aceasta o
nouă conferință electorală pe ziua de 7
Maiu st. n. (25 Aprilie st. v.) la Sibiu.

Convins pe deplin despre imperioasa
necesitate, de a se pune din nou în dis-
cusiune serioasă și calmă ținuta
ulterioară a partidei noastre față
cu alegerile dietale destinate a se face pe
un period de cinci ani, comitetul presu-
pune, că cel puțin în cele 84 de cercuri
electorale, care au fost reprezentate prin
delegații lor în conferința din Iunie 1884
până acum s'au organizat cluburile și că
nu lipsesce altceva, decât ca acelea să-și
aleagă bărbați de încredere câte doi de
fiecare cerc electoral, ca și în conferințele
electorale anterioare.

Ales poate fi în această delegațiune
ori-care Român, chiar și dacă nu locuesce
pe teritoriul cercului respectiv, sub condi-
țiune însă, ca să fi fost trecut nesmintit
în listele electorale autenticate și — în ur-
marea dispozițiilor nouă — să fie pro-
vădut cu certificat despre acel drept al seu,
fără care nimeni nu mai este admis a re-
presenta pe alegători.

În plenipotențele, care se dau dele-
gaților de către cluburi, numele și conu-
mele, pozițiunea socială și domiciliul se fie
scrise cât se poate mai exact.

Dorința de a se alege numai delegați
de aceia, cari voesc și pot participa la
conferință, se înțelege de sine.

În fine comitetele cluburilor sunt ru-
gate a încunoștința pe subscrisul comitet
central de urgență despre rezultatul ale-
gerii delegaților prin adresa către sediul
comitetului central electoral, în Sibiu (N.-
Szeben) strada Urezului (Reisbergasse) nr. 25.

Sibiu, 5/17 Aprilie 1887.

Comitetul central electoral al partidei naționale
române din Ungaria și Transilvania.

Sibiu, 8 Aprilie st. v.

Primum din toate părțile informațiuni
despre o lucrare săvârșită prin ascuns pen-
tru desorganizarea partidului național ro-
mân în fața viitoarelor alegeri.

Inițiativa pentru această lucrare s'a
luat din biroul ministerului de interne,
ear' agenții sunt Români, unii chiar mem-
bri ai partidului național român.

Sunt atât în Ardeal, cât și în Țeara-
Ungurească și în Bănat cercuri electorale,
în care guvernul dispune de o minoritate
mai însemnată și ar pute să scoată din
urnă pe candidații sei față cu opozițiunea,
dacă ar pute să obțină un oare-care con-
tingent de voturi dela Români.

Pentru stoarcerea acestor contingente
de voturi se lucrează din răspuțuri: se
pune în activitate întregul aparat al pu-
terii publice, se face presiune asupra Ro-
mânilor, care fie direct, fie indirect atrin-
de guvern, ca să influențeze asupra celor
ce stau în oare-care legătură cu dinșii,
se licuidează însemnate sume de bani,
parte ca să fie distribuiți între alegători,
parte pentru scopurile culturale ori de
binefacere ale Românilor și se pun în
perspectivă fel de fel de îmbunătățiri locale.

Astfel se lucrează în toată Țeara-
Ungurească, astfel în întregul Bănat, astfel
însă mai ales în Ardeal, unde Români nu
iau parte la campania electorală.

În cercurile, unde Maghiarii se luptă
numai ei între ei, guvernul nu prea are
trebuință de voturile Românilor, căci partea
cea mai însemnată a votanților sunt func-
ționarii de tot felul. În cercurile electorale
săsesci însă idea de a răsturna pe candi-
dații Sașilor cu voturi stoarse dela Români
se impune ea de ea. Și sunt între Români
destui „naționaliști zeloși”, care sunt
gata să se pună în serviciul acestei idei,
— mai ales dacă rezultă și pentru dinșii
vre-un profit din această „acțiune” și au
pretextul de a fi combătut numai pe „Sașii
cei urgisiți.”

Tot astfel într'alte părți alți „națio-
naliști zeloși” combat numai contra
opoziției „maghiare”, contra strașnicilor
aderenți ai lui Kossuth.

Întreagă această lucrare se isbesce însă în
autoritatea hotărârilor conferinței din Sibiu.

Nu are partidul național român or-
ganizațiunea cuvenită, nu e disciplinat, e
lipsit de ori-și-ce conducere unitară. Au
însă Români alături cu partidul acesta
organizațiunea lor firească, disciplina de
rasă și conducerea unitară rezultată din
unitatea de simțire. Fără vre-o comandă
vădită Români în Maramureș, la Brașov,
la Caransebeș, la Arad și la Sibiu simt
în același fel și disprețul comun se ma-
nifestă pretutindenea față cu cei ce calcă
angajamentele luate în conferința dela Si-
biu. Chiar cei ce îl calcă se disprețuesc
în conștiința lor ei înșiși pe sine, se simt
mai puțin oameni onorabili decum erau
mai înainte de a-l fi călcat.

Vorba e dar' de a slăbi autoritatea
conferinței din Sibiu, pentru-ca cei șovăi-
tori să aibă un pretext de a se abate din
drumul croit prin comună învoială, să se
scuse cu ceva, când fac comerț cu con-
științele Românilor mai naivi.

Ne adresăm dar' la frații nostri ro-
mâni, la aceia, care în virtutea averii
agonisite prin munca lor ori a părinților
sei, au dreptul de a se pronunța la ale-
geri, să păstreze acest drept.

Nu scie încă nimeni, dacă nu cumva
partidul național român va intra ori nu
și el în viitoarea campanie electorală; nu
scie nimeni, dacă partidul național nu va
cere el însuși voturile Românilor: numai
conferința e competentă a se pronunța în
ceștiunea aceasta.

Să se aleagă dar' delegații pentru
conferința acum convocată, și alegătorii
să nu aibă privire la pozițiunea în partid a
acelora, pe care îi vor alege drept delegați:
lucrul de căpetenie este, ca ei să fie oa-
meni onorabili, oameni cu obrazul curat,
oameni, care știu să roșească, oameni, al
căror trecut ne dă destulă garanție, că
se vor ține de angajamentele luate, că nu
vor lua decât angajamente, pe care sunt
hotărâți a le respecta, nu se vor pronunța
pentru un program, pe care nu sunt gata să-
l susțină și să-și propage cu toată hotărârea în
ori-și-ce împregiurări și față cu ori-și-cine.

Revistă politică.

Sibiu, 8 Aprilie st. v.

Pertractările deputațiunilor de
cuotă au ajuns la un punct hotărâtor.
Conferințele subcomitetelor și ale deputa-
țiunilor dela 17 l. c. n'au avut rezultatul
dorit. Dealtmintețea starea lucrului e ur-
mătoarea: Deputațiunea austriacă e aple-
cată a accepta propunerea Ungurilor, de
a renunța la precipuul pentru confinele
militare și de a fixa cuota ungurească uni-
tară cu 31.4 procente, la cas că Austriei
'i-se va oferi o garanță legală în contra
unei mai mari împovorări financiare pe
viitor. Ungurii au făcut până acum re-
lativ la toate propunerile ce se raportau
la crearea unei asemenea garanții obiec-
țiuni, care împedecară ori-ce înțelegere.
Rămâne acum, ca Ungaria să afle și să
propună ea însăși garanțiile ce le cer Au-
striacii. Eată ce se depeșează în această
privință din Viena cu data de 18
Aprilie n.:

„Ministrul-president Tisza a sosit ați după
ameași aici și a participat la ședința deputa-
țiunii de cuotă ungare. În această ședință s'au
stabilit cele din urmă propuneri, pe care
voiesce să le facă deputațiunea ungară relativ
la cuotă. La cas că deputațiunea austriacă, re-
spective subcomitetul aceleia va accepta mâne
aceste propuneri sau le va lua cel puțin în șe-
dința comună, ce se va ține mâne la 11 oare
înainte de ameași, ad referendum drept basă
pentru negociațiunile mai departe, negociațiunile
se vor continua și pentru cazul unei înțelegeri
amândouă deputațiunile vor lua hotărâri identice,
care se vor schimba împrumutat în formă de
extrase protocolare. Dacă însă propozițiunile de-
putațiunii ungare se vor respinge mâne, nu se
vor mai întempla alte consultări și
ambe deputațiunile, după-ce vor fi con-
statat, că nu au putut ajunge la o în-
țelegere, vor stabili rapoartele ce au
să le prezenteze parlamentelor.”

Înainte de asta cu vre-o câteva sеп-
tămâni toate jurnalele atraseră atențiunea
asupra înarmărilor muntenegrene
și amintiseră și faptul, că Poarta se aflase
îndemnată a cere deslușiri dela guvernul
din Muntenegru. Organul oficial munte-
negrean „Glas Crnogorza” desmînță atunci
în cel mai categoric mod tot ceea-ce se
vorbia și scria despre înarmările munte-
negrene și despre deslușirile ce se pre-
tindea a fi cerut Poarta dela guvernul din
Muntenegru. „Srpski List” ce apare în
Zara, care, știut este, e așa dicend expo-
situra țiarului „Glas Crnogorza”, are ace-

Foița „Tribunei”.

O data istorică.

Sunt acum trei sute de ani, în ajunul luptei
dela Călugăreni, sfântul Scaun papal însărcinase
pe episcopul de S. Severo, nunciul papal din
Polonia, să stăruie, pentru-ca regele Poloniei să
între și el în alianța creștină.

Însărcinarea era grea, deoarece-ce principele
Transilvaniei Sigismund Báthory se proclamase
pe sine însuși suveran al Ardealului, al Moldovei
și al Munteniei și-i considera pe Domnii acestor
țări numai ca locuitori ai săi. Polonezii voiau să
obțină ei stăpânirea asupra Țerii-Românesci, Ro-
mânii ei înșiși nu voiau să recunoască decât pe
Împăratul în pozițiunea, pe care o avuse mai
nainte Sultanul, ear' Curtea din Viena, atunci cu
reședința la Praga, nu era de loc dispusă a face
concesiuni în ceea-ce privește țările române, nici
față cu Polonia, nici față cu Sigismund Báthory,
deși atât soția lui Báthory, cât și regina Poloniei
erau archiducese.

Scaunul papal, voind să împace spiritele,
propune ca Moldova să treacă la Polonia, ear'
Sigismund Báthory să se mulțumească cu Mun-
tenia, soluțiune, pe care Curtea din Viena de-
asemena n'o primesce.

Correspondența diplomatică urmată între nun-
ciul papal și sfântul Scaun cu privire la aceste
negocieri s'a păstrat în „codice Barberiniano”,
XVI. 53, din care intra fericire pomenitul Obe-
denaru a făcut câteva extrase prețioase. Între
aceste se află și o scrisoare dela 16 Noemvrie
1595, adresată nunciului papal din Polonia, în
care se țice despre Moldoveni și Munteni:

„Che sono pure Colonie d'Italiani,
e d'altre nationi forestiere, e pure sono
state sempre tali, che nel Concilio di
Lucca fu trattato d'estirparli come
gente seditiosa, e ribalda”, (care sunt co-
lonii de Italiani și de alte națiuni străine și au fost
totdeauna de astfel, că în conciliul dela Lucca s'a
trat de a-i stărpi ca pe un neam de oameni
răsvrătitori și prădalnici).

Acum trei sute de ani Români erau dar'
considerați ca nisce „Colonie d'Italiani”,
poporațiune venită din Italia în țările, în care
se aflau. Tot astfel îi vor fi considerat și cei-ce
au discutat în conciliul dela Lucca asupra stărpirii
lor, fiindcă erau „gente seditiosa, e ribalda”.
În tot cazul cel ce le-a scris aceasta, va fi știut
ce se cuprinde în actele conciliului dela Lucca. —
Nu scim, dacă o sciu ori nu și istoriografi nostri
aceasta. — Poate-că tocmai în aceste acte se vor
fi găsinde câteva din mult căutatele dovești despre
continuitatea Românilor în Dacia. X.

Mincinosul.

Comedie în 3 acte
de Carlo Goldoni.

(Urmare.)

Actul II.

Scena I.

(Odaia în casa Doctorului.)

Doctorul și Florindo.

Florindo. — Crede-mă, domnule doctor, vi-o
jur pe onoarea mea. În casă astă-noapte nu a
întat nimeni.

Doctorul. — Sciu de sigur, că fetelor mele
li s'a făcut o serenadă.

Florindo. — Este foarte adevărat, și ele au
ascultat-o de pe balconaș cu modestie. Sere-
nadele nu aduc nici o scădere fetelor oneste.
A se da amorului cu onestitate, este iertat tu-
torul fetelor cum se cade.

Doctorul. — Dar' să primească noaptea lume
în casă? Să cinez cu un străin?

Florindo. — Vă repet, că aceasta nu e ade-
vărat.

Doctorul. — Dar' tu de unde o poți scii?

Poate că erai în pat pe acea vreme.

Florindo. — Am stat deștept toată noaptea.

Doctorul. — Și pentru-ce deștept?

Florindo. — Nu puteam să dorm din pricina
căldurii.

Doctorul. — Cunosci pe domnul Octaviu?

Florindo. — Îl cunosc.

Doctorul. — El 'mi-le-a spus toate acestea și
este gata să susțină, că a spus adevărul...

Florindo. — Domnul Octaviu minte. Vom da
de el; îl vom sili să se explice, pe ce temei
le-a spus el toate aceste, și sunt sigur, că toate
le veți dovedi de nisce scornituri.

Doctorul. — Dacă ar fi așa, m'as căi, că
le-am dat atâtea pedepse fiicelor mele.

Florindo. — Sărmanele copile! Le-ați tratat
rău pe nedrept.

Doctorul. — Și mai cu seamă Rosaura plângea
pe înăbușite, nici nu se mai putea opri.

Florindo. — Sărmană nevinovată! O compă-
timesc. (Își șterge ochii.)

Doctorul. — Ce ai, fiule, pare că plângi?

Florindo. — Nimic; 'mi-a dat tăbăcul în ochi.

(Arată tabachera.)

Scena II.

Colombina și cei doi.

Colombina. — Iute, stăpâne fără întârziere.

Sărmana coconița Rosaura a leșinat, și nu sciu
ce să fac să-și revină în fire! (cătră Doctorul.)

Alergați, pentru Ddieu, dați-i ajutor!

Florindo. — (Schimbă fețe.)

Doctorul. — Iute: puțin spirit de melissă.

Colombina. — O dacă ați vedă cum îi bato
inima. Ar avă trebuință să 'i-se lase sânge.

Doctorul. — Domnule Florindo, du-te de o
vede; pipăsece-i pulsul și dacă 'ți-se pare, că

leai isvoare și servește unor și acelorași tendințe, aduse dîlele aceste o corespondență din Constantinopol, dar' de sigur, inspirată din Cetinje, în care nu numai se admite faptul pregătirilor muntenegrene, dar' se fac alușiuni și asupra tendinței și direcțiunii acestor pregătiri. În această corespondență se scriu următoarele:

„Înarmările muntenegrene pricinuesc încă multora îngrijiri. Se vorbea de pașii diplomați, pe care i-a făcut Poarta din cauza acestor înarmări. Dacă într'adevăr au existat explicațiuni și mediațiuni din cauza înarmărilor muntenegrene, Turcia a trebuit să o facă aceasta la îndemnul altuia, ear' nu din propria sa inițiativă. În fapt Poarta a interpellat pe reprezentantul Muntenegrului în Constantinopol, pe dl Kakics în privința acestor înarmări, dar' schimbare de note nu s'a întâmplat. Dl Kakics a răspuns, că Muntenegrul înarmează și el ca toate celelalte state mari și mici, dar' aceste înarmări nu amenință pe nimeni și cu atât mai puțin pe Turcia..... Muntenegrul își întocmescă atitudinea sa față cu Turcia cu totul după atitudinea Rusiei. Deoarece Rusia întreține de prezent relațiuni amicale cu Turcia, Muntenegrul încă le întreține în același mod. Poate să se întâmple în Vest ori-și-ce: între Rusia și Turcia nu va ajunge de astădată treaba la o ciocnire și de aceea nici între Turcia și Muntenegrul. Înarmările muntenegrene nu privesc deloc pe Turcia — ci pe altcineva.”

Se poate presupune cine e acest altcineva și dacă mai avem în vedere faptele ce se petrec de prezent în Dalmăția, sîntem în curat cu ceea-ce lucrează mâinile rusesci la fruntariile monarhiei noastre. Din Sebenico se depeșează anume cu data de 18 l. c., că de trei zile încoace acolo domnesc deplină anarhie. Croații au adunat țărani de prin pregiur și au pus orașul în cea mai mare panică. Jafuri nocturne, rănituri, insultarea firmelor și inscripțiunilor italienești și maltratarea celor ce aparțin partidului constituțional sînt la ordinea zilei în Sebenico. Toate arătările la poliție rămân fără rezultat, căci nici într'un cas nu succese a erua pe vinovați.

Distincțiunea, de care va fi împărțită dl de Giers preocupă încă în mare măsură presa europeană. „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ dice: „Journal des Débats“ împărtășește, că intenționata decorare a d-lui de Giers nu înseamnă de loc o schimbare a specificii politicii rusesci. Aceasta e adevărat; conferirea decorațiunii, dacă se va întâmpla, e simplu numai o atestare și o recunoștință a politicii, pe care a urmat-o până acum acel diplomat și care n'are lipsă de a se schimba. „Journal des Débats“ se află în greșeala tuturor foilor franceze, când atitudinea lui Katkoff și a soților lui de principiu o privește drept politică rusească. Această politică o face Țarul și Giers. Ea e iubitoare de pace, față cu Germania poate indiferentă, dar' de sigur nu dușmănoasă. Presa franceză dimpreună cu politicii de revanșă din Franța își măgulesc cu speranța, că între Germania și Rusia va

isbucni un războiu, prin ceea-ce pentru Franța va fi sosind momentul, de a ataca și ea din parte-i pe Germania. Ar fi însă — încheie organul principelui de Bismarck — mai mult un desavantajiu pentru Franța decât pentru Germania, dacă presei franceze i-ar succeda a înțări și a desvolta în opinia publică această greșeală.

Programul național săsesc.

VII.

Evenimentele anului 1876 trebuiau să exercite o înfrîurire normativă și asupra viitoarei atitudini politice a Sașilor. Guvernul se părea a simți, cât de adîncă era agitația, când în locul vechilor instituțiuni democratice ale fundului regiu se octroară instituțiile feudal-aristocratice ale noului comitat, — chiar și petrecerea Maiestății Sale în Sibiu (în Septemvrie 1876) se folosi spre a da asigurări liniștitoare pentru viitor.

Prin această deslegare a cestiunii municipale săsesci un punct principal al programului din Mediaș deveni fără obiect, după aceea în scopul mai departe activității după demolarea fundului regiu se oferă pentru poporul săsesc mai mult ca până aci necesitatea, de a se organiza în partid.

Aceasta se întâmplă la 22 Octomvrie 1876 și „partidul poporal săsesc“, care atunci nu se formă, ci numai se organizează, a exerceat de atunci încoace o înfrîurire hotărîtoare asupra atitudinii politice a poporului săsesc, care se împreună în acel partid.

Partidul declară, că el recunoaște de necesitate, „de a lua dela ordinea zilei deocamdată și până atunci, până când există pedeci legale, acele aspirațiuni, care au fost dedicate dezvoltării salutare a instituțiunilor municipale săsesci, până acum garantate prin legi și pacturi, ear' acum înlăturate prin lege.“ Acea fu apoi ear' expresiunea celei mai depline loialități, când el declară numai decât de datorință a sa, „să se nîsuească, să deie însuși avansă ascultării față cu superioritatea, dar' tot atât de mult se lege de inima poporațiunii necesitatea liberei exprimări a opiniei, chiar și acolo unde ea stă în contrast cu înclinațiile persoanelor superioare, și se lupte pe teren legal, chiar și în contra abuzurilor organelor executive.“ Pre lungă aceste se părea consult a exprima convingerea despre necesitatea unității teritoriului economic între Austria și Ungaria și a face apel la lucrarea soților pentru ridicarea economică a poporului săsesc.

Se înțelege, pentru această din urmă lucrare atât de necesară de abia era timp de ajuns. Pentru-că lunile următoare până la anul 1878 erau pline de noua luptă, la care fuserăm constrinși în comitate și la universitate. Noi nu vom să repetăm ilustrarea acelor evenimente neuitate; maltratarea Sașilor în Sibiu („alegerea“ lui Sennor de alispân cu 27 voturi în contra întregii adunări), în Tîrnava-mare (excluderea funcționarilor sași și confiscarea dreptului electoral), toate aceste sînt încă proaspete în memoria celor-ce trăiesc. Și apoi ceea-ce se întâmplă chiar la universitate, — aceea va rămâne o pată neagră în istoria administrațiunii ungare. Universitatea își împiedecă a-și face însași statutele, la a căror creare o îndrumă legea. Ministrul le impuse și guvernul împiedecă reprezentanța a exercea dreptul de

dispunere asupra averii garantat universității prin lege.

De sigur, multă vină cade și asupra organelor arbitrare, care își făceau pe ici pe colo mende. Dar' guvernul încă a fost de vină, luând necondiționat sub scutul său aceste organe.

Cu toate plîngerile, câte veniau pe atunci înaintea ministrului — și acele erau destul de numeroase, furăm respinși, și de câte-ori mergeam înaintea dietei, răspunsul era același. Silnicia limbei maghiare se extinse și asupra comunicării oficiale interne, chiar în contra legii în multe cazuri și asupra comunicării cu singuraticii, tot rîul ce se așteptase dela noua administrație, fu în realitate mult mai mare. Autoritatea statului ungar între Sași a suferit însă mult prin domni Wächter, Bethlen et consortes.

Și apoi tractarea universității! Ea lămuri și pe cel mai iubitor de pace, că pe noi nu vor a ne lăsa în pace și națiunea era capabilă pentru o rezistență legală. Nici chiar arma publicistică nu se permise dreptului violat: când „Tageblatt“ ilustră nemai pomenitele lucruri ce se petreceau la universitate, fu acuzată pentru agitare (1878).

Sub asemenea auspicii sosi la anul 1878 noul period al alegerilor dietale. Atitudinea noastră s'a dat ear' ea din ea prin starea lucrurilor. Noi stam pe terenul legii; dacă pe acesta ni-l lăsam, eram mulțumiți, dacă îl atacau, noi trebuia să căutăm a-l mîntui, a-l apăra.

Când comitetul central al partidului poporal săsesc se întruni la 20 și 21 Iulie 1878 în Sibiu și deputatul E. de Trauschensfels făcu membrilor surprinși împărțirea, că el deveni un aderent al partidului guvernamental și făcu propunerea, să se lase în voia fiecărui deputat săsesc a intra în partidul în care va voi el, atunci era numai o voce, aceea a desaprobarii. Programul din Mediaș stătea firm drept basă, de aceea se și pronunță, că toți deputații „au să stea la olaltă, să se sfătuească împreună asupra tuturor afacerilor importante și să pazească disciplina de club“. Nu se părea de oportunită intrarea într'unul din partidele existente ale dietei și afară de aceea partidul declară de inadmisibilă acceptarea unui oficiu de stat sub durată mandatului de deputat. E caracteristic ceea-ce scria atunci „Tageblatt“ „Despre alegeri“ (20 Iulie 1878): „Noi ni s'a impus opozițiunea; ea, după-ce noi sîntem cei mai slabi, nu e rezultatul liberei noastre alegeri. Noi sîntem deci totdeauna aplecați a sprigini un guvern, care manifestă voința, de a lua în considerare interesele noastre vitale. Câtă vreme însă le desconsiderază, noi trebuie să începem lupta pentru noi însine. Deputații nostri, din parte-le, de sigur și în opozițiune își vor manifesta buna voință, de a întinde mîna spre pace, îndată-ce puterea ne va acorda o pace cinstită“.

El („Tageblatt“) se încercă înainte de toate a deștepta aparența, ca-și-cînd „Sașii“, „bunul“ și „muncitorul“, „popor“ ar fi îndestulit, numai „conducătorii“ cei neconciliabili așiftă neîndestulirea. Sub presiunea solgăbirărilor și alispănilor succese a alege vre-o cîțiva Sași în dietă, care promiteau a fi mai puțin brusci față cu guvernul — dar' aceste alegeri tot nu putură deștepta aparența, ca-și-cînd poporul ar fi îndestulit. Și ceea-ce urmă dovedi contrarul! Anul 1878 nu se sfîrși încă și apără la ordinea zilei proiectul de lege despre învîțămîntul obli-

gător în limba maghiară în toate scolile populare și prin acela un nou atac asupra poporului nostru.

El află uniți pe popor și deputați!

Șovinismul domnitor călcăse însă prin aceasta pe un nou teren. Până acum politica era câmpul, pe care se bălăbăia, acum devenise instrucțiunea ținta lui, fiindcă credea că câștigă viitorul, dacă cucerește scoalele. Cestiunea naționalităților eși tot mai mult la iveală. Cu o aparență a dreptului se pută până acum imputa Sașilor, că ei au în vedere singur numai interesele lor, dacă intervin pentru susținerea universității și a drepturilor ei; ei se luptau acum pentru un general drept omenesc, pe care puternicii din Ungaria îl trimbătau înainte de 1867 și care acum n'avea să aibă nici o valoare pentru locuitori! Astfel se lărgesc și se adîncesc lupta noastră din an în an; poporul a fost simțitor cu bucurie, că lupta pentru existență e totodată o luptă pentru un neapărat drept omenesc, și nu mai începe îndoeală, că puterile morale ale poporului nostru crescău chiar prin atacurile ce se îndreptau în contra lui.

Ele mai crescău și prin aceea, că puteam cu tot mai multă hotărîre arăta, că politica ce o combăteam noi e cea mai periculoasă pentru însuși statul. Numai un orb nu poate vedea, că un stat, în care minoritatea poporațiunii nu acorda libertatea națională și egala îndreptățire, își periclitează propria sa existență. Mocșary a spus-o aceasta și ea Maghiar a arătat, unde trebuie să ducă lucrul, când „o jumătate a poporațiunii țerii declară războiu celeilalte“.

Că o asemenea politică e totodată și o apostasie dela cei mai buni regi unguresci, am accentuat-o de repetate-ori. Și dacă astăzi „Colonistii“, pe care ei i-au chemat, pe care ei i-au numit de „seut al coroanei“, intervin pentru vechia politică a acelor regi, care făcură pe Ungaria mare, pe acestia îi întăresc în lupta lor și gîndul, că noi și nu adversarii nostri reprezentăm singura și adevărată idee de stat ungar.

Procese de despărțire ale Românilor de către Sîrbi.

Timișoara, în săptămîna patimilor 1887.

(Urmare și fine.)

După această hotărîre sinodală, comisiunea, despre care vorbisem mai nainte, constituită în scopul despărțirii, vîdînd că dl P. Rotariu, avocatul nostru în restimp aproape de 10 ani n'a făcut nimica în meritul cauzei de despărțire, îi detrase plenipotența și își luă alt avocat, pe dl Titu Hațeg din Lugoj; nefăcînd însă nici aceasta ceva, comisiunea se vîdî constrînsă a-i detrage și lui plenipotența. Dispozițiunea aceasta se aprobă și de Preasfinția Sa dl episcop Ioan Mețianu, și cu hotărîrea Sa ddo 26 Ianuarie 1883 nr. 262 ne recomandă să mai fim 2—3 luni în așteptare cu începerea procesului până va decurge măcar în parte procesul comunei Chinez. Dela această din urmă dispozițiune au trecut eară 3 ani și procesul de despărțire pentru comuna noastră sf. Georgiu din Fabric nici până în momentul de față nu s'a intentat. Din toate cele înșirate până acuma rezultă, că tot ce s'a făcut în restimp de 20 de ani, numai în urmarea plîngerilor Fabricenilor s'a făcut.

După toate acestea întrebăm: Se mai poate afla undeva Român adevărat și creștin bun să ne înfrunte, că nu sîntem îndelung-răbdători? Noi nu credem!

De câte-ori se schimbă atare sistem de ocărnuire, în totdeauna se schimbă și oamenii fostului sistem, ear' conducerea noului sistem se concredă oamenilor sistemului de nou introdus, numai la noi Românii se introduce constituțiunea bisericească cu oamenii sistemului absolutistic. Și aci zace, după noi, rîul în administrațiunea noastră bisericească. Dacă Magf. Sa dl Babeș, ca referentul delegațiunii n'a făcut nimica în cauza de despărțire sub ocărnuirea bisericească a fostului episcop și mai tîrziu metropolit al tuturor Românilor din Austro-Ungaria Ivăciocovic, o pricepam, căci nici dînsul n'a fost ceară curată, dar' că Magf. Sa nici sub Excelența Sa dl metropolit Miron Romanul și Preasfinția Sa Ioan Mețianu ca vice-președinte al delegațiunii în restimp de 14 și mai bine de ani nu a făcut nimica — această împregiurare este pentru noi o enigmă nedeslegăveră. Să ne ierte Magf. Sa, dar' noi după atatea suferințe și experiențe nu mai putem ave încredere în Magf. Sa. Să ne ierte și Excelența Sa, și și Preasfinția Sa, că noi după atatea plînsori fără rezultat am îndrăsnit să cerem ajutor pe calea jurnalistică. Onorații domni deputați sinodali pot vedea din cele premise, cumcă noi la toată ocaziunea binevenită am alergat cu plînsorile noastre la competența bisericească pentru spriginirea, scutirea noastră și vindecarea grelelor și nedreptelor noastre apăsări și suferințe; dar' oare să mai avem speranță la ajutor, să tot

e de lipsă să i-se lase sînge, înțepă-i vina. Seiu că ești foarte îndemînat în această operațiune. Eu într'aceea mă duc să iau spirt de melissă. — (Pleacă.)

Colombina. — Pentru mila lui Dîeu, nu o părăsiți pe sîrmana mea stăpîna! (Pleacă.)

Florindo. — Eată efectul nedreptelor muștrări ale tatălui seu. O să-i dau toate ajutoarele ce-mi vor sta în putință. (Pleacă.)

Scena III.

(Odaia Rosăurei cu scaune.)

Rosaura leșinată pe un scaun, apoi Colombina, după aceea Florindo, mai la urmă Doctorul.

Colombina. — Eată-o aci, sîrmana! nu i-a venit încă în fire, și sora-sa nu-i vine în ajutor, nici nu se gîndesc la ea, ar vră ca ea să moară. Aceste două surori nu se iubesc, nu se pot vedea.

Florindo. — Unde sînt? eu nu vîd nimic.

Colombina. — Cum nu vedeți, nu sîntem într'o odaie destul de luminoasă? Priviți pe sîrmana coconiță Rosaura leșinată.

Florindo. — Vai de mine! nu mai pot. Colombino, du-te și adu-mi ceea-ce ne trebuiesc pentru a-i lua sînge.

Colombina. — Mă duc îndată. Pentru numele lui Dîeu, nu o părăsiți! (Pleacă, apoi se întoarce.)

Florindo. — Sînt sigur, nimeni nu mă vede, pot atinge acea frumoasă mîna. Da, scumpo,

îți voi pipăi pulsul. Cât este de frumoasă, deși leșinată! (Îi pipăie pulsul.) Vai, mor. (Cade leșinat pe pămînt, sau pe un scaun apropiat.)

Colombina. — (Aducînd luminare și unelte pentru lăsat sînge) Bravo! Doctorul ține tovarășie bolnavei.

Doctorul. — Eată-mă aci, nu i-a venit încă în fire?

Colombina. — Ean căutați. Domnul Florindo a venit și d-lui se țină tovarășie.

Doctorul. — Ei, păcatele mele! Ce va să dîcă această comedie! Repede trebuie să i dăm ajutor. Ia acest spirt și pune-l sub nasul Rosăurei, eu într'aceea voi ajuta pe acest bătrîndru.

Colombina. — (Stropind-o cu spirt.) Eacă, eacă, stăpîne, se mișcă.

Rosaura. — Vai de mine, unde sînt?

Doctorul. — Aidem, fîca mea, ia-ți curagiu, nu este nimic.

Florindo. — (Se ridică, vede pe doctorul și se rușinează.) (Sîrmanul de mine! ce am făcut?)

Doctorul. — Ce va să dîcă asta, Florindo? Ce i-s'a întâmplat?

Florindo. — Domnule doctor... dîeu... nu o știu nici eu..... Cu voia d-voastre (pleacă zăpăcit.)

Doctorul. — Să spun adevărul, dîeu că i-mi se pare cam scrintit.

Colombina. — Sus, coconiță, fii veselă.

Rosaura. — Ah! tată! pentru Dîeu...

Doctorul. — Fîca mea, nu mai fi supărată. M'am încredințat, că nu este adevărat ceea-ce i-mi-s'a spus despre tine. Voiu să cred că e o bîrfeală, o născocire reuțăcioasă. Voiu vedea în curînd lumina adevărului.

Rosaura. — Dar', scumpul meu tată, cine v'a spus nîsce neadevăruri așa de grozave, atât de vîetmătoare renumelui nostru?

Doctorul. — Le-a spus domnul Octaviu.

Rosaura. — Și pe ce temei a putut el să le spună toate acestea?

Doctorul. — Nu știu, el i-mi-le-a spus și s'a prins să le susțină.

Rosaura. — Să susțin dar', dacă poate. Tată, este vorba de onoarea d-tale. Este vorba de onoarea mea. Nu trece cu vederea un lucru, de o însemnătate atât de mare.

Doctorul. — Da, il voi căuta să-l întîlnesc și-i voi cere socoteală.

Colombina. — Așteptați, mă duc eu să-l găsesc. Eu il voi aduce în casă și lasă-l pe noi, il vom face să desmîntească toate scorniturile sale.

Doctorul. — Du-te, și dacă-l găsești, spune-i că eu voi să-i vorbesc.

Colombina. — Îndată am să-l aduc, chiar și să nu voacăscă. (Va urma.)

mai avem răbdare, când toate svêrcolirile, tânguirile și rugărilor noastre, și după ani îndelungați, nu află nici un răsădit?

Deși mănuși și superași, noi totuși nu am pierdut răbdarea și speranța în sprințul corporațiilor noastre bisericești, chemate a ne succuie cu ajutor eficace, a ne consola și a ne înlesni obținerea cauzei noastre drepte. În această firmă credință și din acest îndemn venim și de astădată, dar' pentru ultima oară, să rugăm pe on. domni deputați sinodali, ca să binevoască a ne sprighini rugarea noastră adresată v. sinod eparchial din Arad, în care cerem intentarea proceselor de despărțire.

Cei subscriși în petițiune.

Cronică.

Împărăteasa Regina Elisabeta. Din Mehadia se scrie: Maiestatea Sa Împărăteasa-Regină se va duce Mercuri la Isl spre a serba ziua născerii archiducesei Maria-Valeria; la 26 Aprilie se va reîntrîi înseși dimpreună cu archiducesa. La 28 l. c. sosesc aici părechia regală română, spre a cerceta pe Maiestatea Sa. Înălții oaspeți vor descinde în hotelul „Francisc Iosif”, unde se fac mari pregătiri pentru întîmpinarea Maiestăților Lor. Maiestatea Sa Împărăteasa-Regină se bucură de cea mai deplină sănătate.

Numiri. Ministerul reg. ung. de justiție a numit: de notar la tribunalul reg. din Sibiu: pe Bela Steydl, până acum vice-notar la același tribunal; de vice-notari: la judecătoria cercuală din Lugoj: pe Eugen Szálka, fost practicant de drepturi la trib. reg. din Sighetul-Marmăției; la judecătoria cercuală din Perlaca: pe Iuliu Jakó, până acum practicant de drepturi la jud. cerc. din Beiuș.

Nou inspector de școală de pomi. Ministerul reg. ung. de agricultură, industrie și comerț a însărcinat pe inspectorul reg. de școli, Iuliu Bardoși cu împlinirea afacerilor împreunate cu postul de inspector al școlii de pomi.

Transferări. Ministerul reg. ung. de justiție a transferat: pe vice-notarul dela tribunalul reg. din Panciova, Iosif Nagy, la judecătoria cercuală din Püspök-Ladány în aceeași calitate; ear' pe scriitorul dela tribunalul reg. din Oradea-mare, Paul Papp, la judecătoria cercuală din Tinca tot în aceeași calitate.

Probă de invaginare. Ieri înainte de amiază s'a făcut la gara de aici probă de invaginare cu un batalion dela regimentul de infanterie nr. 82. Încercarea a succedut foarte bine.

În contra registraturii ministerului de finance, se se fi introdus — după-cum împărtășesc „Pesti Napló” — o cercetare pentru dispărerea mai multor acte.

Ominos. La clădirea noului palat al parlamentului ungar s'a întemplat dîlele aceste o mare nenorocire. La lucrările de fundamentare se prăvăli o parte a paretelui de pământ și îngropă pe lucrătorul Ioan Urban. Mai mulți lucrători grăbiri a scoate pe Urban de sub masele de pământ ce zăceau deasupra lui. Acela însă a îndurat astfel de striviri, că trebui să se transporteze numai decît în spital.

În sinagoga din Dej s'a comis în noaptea de 16 spre 17 l. c. un furt. Hoții au furat unelte de argint dela toră.

O faptă infamă. După-cum împărtășesc „Kolossvár”, lemnăriile dela minele de cărbuni din Merisor au fost stricate de către făptuitori încă necunoscuți. Cercetarea decurge.

Biserica ortodoxă din Austro-Ungaria. Rutenii neagă cu toată hotărîrea, că consilierul aulic Adolf Dobrzansky ar fi predat procuratorului sfîntului Sinod *Popjedonoszeff* vre-un raport despre situația bisericii greco-ortodoxe din Austro-Ungaria. — Din Praga se depeșează cu data de 18 l. c.: Luna viitoare se va ține în Viena o conferință a reprezentanților bisericii ortodoxe din Austro-Ungaria, spre a se consulta asupra întăririi acestei biserici. În această conferință se va reprezenta o *promemoria* redigată în limba rusească despre situația ortodoxilor din Austro-Ungaria.

Crescerea emigrării americane. Cu toate pedecile ce se pun doritorilor de emigrare în Austro-Ungaria, numărul celor ce emigrează din monarhia noastră în America crește tot mai mult. În cele 8 luni până la 28 Februarie 1887 a fost numărul Austro-Ungarilor emigrați 22.351, ear' în același perioadă anulului premergător numai 12.188; în cele din urmă opt luni au emigrat deci cu 10.173 persoane de proveniență austro-ungară mai mult, ca în cele opt luni corespunzătoare ale anulului premergător. Emigranții ungurești sînt în majoritate meșteșugari și agronomi. Cei mai mulți meșteșugari merg însă din Boemia, cei mai mulți agronomi din Ungaria și cei mai mulți ȕilieri din Austria. Negustorii și persoane, care n'au avut nici un ram de câștig în vechia lor patrie, sînt exclusivi Vienezi și Budapeșteni.

Necrolog. Primim din Graz următoarea încredințare: Vê fac cunoscut, că în 14 l. c. am îngropat pe stud. în farmacie Ioan Hora din Sibiu, care a murit aici în 12 l. c.

Frecventarea universității din Cernăuți. După „Rev. Pol” până acum s'au înscris la universitatea din Cernăuți pentru semestrul de vară 236 de auditori, dintre cari 43 sînt extraordinari. Facultatea teologică numără 59 auditori (1 extraordinar), facultatea juridică 130 (10 extraordinari) și facultatea filosofică 47 (32 extraordinari).

Domnișoara Theodorini la Lisabona. „O Economistă” din Lisabona scrie, după „V. Națion”, următoarele: „Sîntem în epoca sêrbărilor lirice. Beneficiul d-rei Theodorini, care s'a dat în teatrul „San Carlos” a luat proporțiunile unui eveniment. De cînd există acest teatru nu am asistat la o reprezentațiune atît de strălucită. Ovațiunile ce s'au făcut celebrei artiste au fost demne de apoteozele din anticite artate. De fapt, ori-cine înțelege, că Theodorina, cea mai artistă dintre artiste, merita aceste ovațiuni ca una ce este gloria scenelor lirice din Europa. Publicul 'și-a manifestat entuziasmul în chipurile cele mai variate. Poesii, daruri, nimic nu a lipsit. Printre darurile de valoare ce a primit d-ra Theodorini, cităm: O frumoasă coroană de flori artificiale legată cu o panglică de colorile României; vre-o douăzeci de alte coroane de flori artificiale și naturale; un coffret de o valoare de 3000 lei garnisit înăuntru cu dantele în valoare de 12.000 lei din partea contelui de Daplas; o broșe cu briliante din partea contesei de Ficalho; o brățară cu două enorme safire din partea ducese de Palmela etc. Spectacolul s'a început cu o cavatină din „Norma” și s'a urmat cu un act din „Barbierul de Sevilla”, un act din „Jocundo” și mai multe cîntece spaniole și române. La acest spectacol au asistat: MM. LL. Regele Don Luis și Regina, principele Leopold, și infantul Don Augusto. După reprezentație, d-ra Theodorini a oferit mai multor artiști și jurnaliști, un supeu la hotelul „Universal”. Pe stradă și în fața hotelului publicul 'i-a făcut nouă ovațiuni.

Primirea prefectului Mantoff în Rusciuc. O deputațiune de cetățeni și ofițeri însoțită de muzica militară se duse la 18 l. c. la Giurgevo, spre a întîmpina acolo pe prefectul Mantoff, care se întorcea din București. Primirea se prefăcu într'un conduct triumfal. Cu toate că ploua, la port se afla o mulțime de oameni. Mantoff avea înfățișarea unui om ce suferă.

Strămutarea rezidenței rusești. În urma unei agitațiuni în cercurile guvernamentale, în Moscva se subscriu adrese către părechia împărătească, prin care se exprimă rugarea, de a strămuta rezidența dela Petersburg la Moscva, drept asigurare în contra untirilor socialiste.

Atentat în contra lui Bazaine. Din Madrid se depeșează cu data de 18 Aprilie n.: Mareșalul de odinioară Bazaine fu obiectul unui atentat din partea unui Francez, care, după-cum mărturisî, voia să-și răsbune patria. Bazaine primi o înjunghetură de pumnal în cap, dar' se pare că rana nu e grea.

Etymologicum magnum Romaniae.

Dicționare și dicționare.

Introducerea la tomul II., cetităt dinaintea Academiei române în ședința dela 13 Martie 1887.

(Urmare.)

Un mare dicționar, în care poporul nu este cuprins cel puțin tot pe atîta pe cît se cuprinde acolo statul major al națiunii, în care o odă sau un sonet nu primesc în clubul lor un cântec bătrînesc sau o doină, în care citațiunile dintr'o novelă s'ar crede pîngărite alături cu citațiuni dintr'un basm, în care ar fi un scandal nesuferit de a se întîlni la oaltă un vers din „Viclem” cu o strofă dintr'o tragedie, și în care se descrie menutul, dar' nu se pomenește „ca la ușa cortului”; un asemenea mare dicționar este un anacronism astăzi, căci știința limbii urmărește cu stăruință evoluțiunea vorbei nu într'o seamă de capete alese, nu în individualitatea cutare sau cutare, nu în cercuri sociale restrîmte, ci tocmai în popor mai presus de toate.

Să constatăm însă, că lingvistica este oarecum ea însăși de vină, dacă gramatica a mers cu mult mai repede decît dicționarul. Preocupățiunea aproape exclusivă a corifeilor științei a fost în trecut și nu încetează încă de a mai fi curat gramaticală. După așa dîsa „școală gramaticală veche” urmează așa dîsa „școală gramaticală nouă”; dar' „alt-grammatiche Schule” și „neu-grammatiche Schule” sînt ambele de o potrivă „grammatiche Schule”. Mulțumită acestei griji unilaterale, gramatica a făcut pași gigantici; dicționarul însă a rămas departe în urmă, profitînd într-o câțva abia-abia sub raportul fonetic și morfologic. Lexicografi au început a înțelega derivațiunea materială a vorbelor pe corelațiunea regulată a sunurilor și au început a da loc printre cuvinte elementelor celor formative ca prefixuri sau sufixuri; dar' atîta e tot. Modelându-se dicționarul după gramatică, s'a scăpat din vedere, că sfera dicționarului e cu mult mai vastă decît aceea a gramaticii.

S'a dîs adesea, că cuvîntul rezultă din trei factori quintesențiali: son, formă și sens. Când

noi rostim „fac”, înșirăm sunurile *f, a, c*, a căroră unire formează un verb la prima persoană a prezentului indicativ, avînd sensul cutare. Din cei trei factori, cu sonul se ocupă în același grad gramatica și dicționarul, căci el este rudimentul oarecum zoologic al graiului, prin care limba umană nu se deosebește în principiu de miorlăitul pisicii sau de cîripitul vrăbiei. Rămân forma și sensul. Gramatica are a face în specie cu forma, ear' cu sensul numai într-o cît se atinge de relațiuni logice între o formă și alta. Cele două ramuri proprii ale gramaticii sînt morfologia și sintaxa, ambele avînd de obiect forma și earăși forma, căci ori-ce categorii morfologice, bunăoară „j'ai dit”, este identică în fond cu o construcțiune sintactică: „ego habeo dictum”. În opozițiune cu gramatica, dicționarul are a face în specie cu sensul, obiect al doctrinei numite semasiologie; însă aproape tot pe atîta și cu forma, fără care rare-ori se poate limpezi înțelesul unui element lexic. Sensul cuvîntului isolat este pururea sovăitor. Oare ce înseamnă „scap”? Negreșit nu tot una în „scap teafăr din foc” și în „scap căciula în puț”. Sensul particular al lui „scap” în cazul cutare sau cutare se cunoaște numai în frasă, în propozițiune, în întrebuintarea-î cea sintactică. Totuși dicționarul nu se mărginește cu atîta, ci sgîndărește mai departe. El caută sensul cel fundamental, din care se poate desfășura divergența între cele două sau mai multe sensuri particulare, și-l găsește în prototipul latin vulgar „excipere”, compus din propozițiunea „ex” și din „capa=manta”, de unde derivă atît Românul „scap”, precum și Francezul „échapper”, Spaniolul „escapar” etc. „Excipere” însemna literalmente „a eși din manta”, adică pe de o parte: „a se desbăra de ceva”, pe de alta: „a lăsa jos”; în primul cas: „scap din foc”, în cel al doilea: „scap căciula”. Dar' la Stockholm sau la Moscva, într'o climă vitrigă, acolo unde nici chiar cojocul nu ajunge pentru a înfrunta năvala crivețului, s'ar fi desvoltat oare vre-odată ideea de „scăpare” din acea de „eșire din manta”? Ea nu putea să se nască decît într'o țeară dela ameață-ți, unde mantaua este bună din cînd în cînd la nevoie, dar' mai adesea e nesuferită în toiul căldurii. La Romani „capa” înfășura tot corpul omului: „totum capiat hominem” după expresiunea lui Isidor. O purtau mai ales călătorii plecînd la drum; și pe dată ce sosiau la cineva, era obicei, ca gazda s'o iee de pe umerii oaspei, să-l scape de o asemenea belea: „aufertur capa.” Eată-ne dar', pentru-ca să putem înțelege pe al nostru „scap”, siliți a ne strămuta în trailul intim al străbunilor, în datele lor, în folklor-ul Romei antice. Și așa este aproape totdeauna. (Finea va urma.)

Varietăți.

(Bătrînețe adînci.) În dîlele aceste a sosit un bătrîn din Klissura, un oraș situat pe virful unui munte romantic, avînd cea mai limpede și mai bună apă de isvor și cei mai puțin ocupați medici. Acest bătrîn e de 128 ani, se numește Kostas Staggos și e un funcționar vechiu al firmei S. Simota și fiii din Salonic. El se exprimă, că voia să mai vadă odată pe șefii sei înainte de a muri, și fără de a se gândi mult, întreprinse călătoria dela Klissura la Salonic cale de două zile.

(Alcoholul.) Distinsul învățat francez Emile Alglave, în recenta ședință a societății științifice în Franția, a ținut o importantă conferință împreună cu experimentări asupra alcoholului.

Conferențiarul a constatat, că în Franția în fiecare an se consumă 1,872.000 hectolitri de alcool, dintre cari numai 25.000 hectolitri e preparat din vin, ear' restul se prepară din orez, napi, porumb și melisă. Și chiar această specie de alcool e mai vîetmătoare organismului omenesc decît aceea produsă din vin.

Pentru probarea acestei afirmațiuni dl Alglave a înfățișat auditorilor o păreche de rimatori deopotrivă de mari și deopotrivă de desvoltăți și le-a dat de beut o dosă egală de alcool. Unul din ei deși beat era foarte sprinten, încât nici nu se împletea, ear' al doilea se întinsese pe masă și zăcea înțepenit ca trîsnit. Tot o asemenea probă s'a făcut și cu doi căței: unui căruia îi dase alcool de vin se clătina, ce e drept, cînd mergea, dar' nu se zăria la el nici o ameteală bătătoare la ochi; pe cînd celalalt, căruia 'i-s'a dat alcool nepreparat din vin, a fost apucat de sgîrciuri epileptice; sughița și zăcea întins pe spate cu botul sper cer; el nu lătra, ci schilăluia îngrozitor. Pe urmă a sărit ca turbat și voia să muce.

După aceste experimentări, dl Alglave a accentuat urgenta necesitate, ca statul să nu permită decît numai din vin fabricațiunea de alcool. Fiecare sticlă de alcool ar trebui examinată și marcată de autoritățile instituite anume. A arătat sticle fabricate anume pentru acest scop, și cari înlesnesc în modul cel mai sigur controlarea.

Dl Alglave la sfîrșitul conferinței sale a arătat în mod vîdit efectele periculoase ale alcoholului. În Franția jumătatea criminalilor sêvîrșesc crimele în stare de beție. Și oare în contra acestei îngrozitoare boale sociale se nu se poate găsi nici un leac? În Olanda, pentru curmarea rului s'au împușinat cărcîmele, dar' boala beției a luat proporțiuni și mai mari. Dacă lucrătorul nu poate merge la cărcîmă, se îmbată acasă.

Societățile în contra beuturii alcoholului nu-și pot de loc atinge scopul. Se fac, ce e drept, mulți membri, dar' pentru acestia nu se cere înființarea unor asemenea societăți de înfrînare. Prin urmare, singurul metod pentru

ameliorarea rului s'ar pute găsi în împregiu-rarea, ca gradul spiritului să fie mai astîmpărat (mai puțin tare), adică ca statul să nu permită decît numai vinderea acelor alcooluri, care sînt fabricate din vin.

„Voința națională”.

Din public.*)

Dare de seamă

despre sumele incurse ca suprasolviri cu ocaziunea balului arangiat la 26 Februarie a. c. n. în favoarea școlii gr-cat. din Borșa.

Oferte marinimoase s'au primit dela următorii d-ni:

Il. Sa dl Br. Bánffy Ernő 5 fl., Il. Sa Br. Bánffy Iuli 2 fl., M. O. D. Alexandru Lemény 2 fl., Ioan Borosiu, proprietar 1 fl. 50 cr., Beszteri Anti, comerciant 80 cr., Ferenti Károly, proprietar 1 fl., Szász Ferencz, dirigător 40 cr., Gyarmati Sándor, proprietar 60 cr., Stefan Bochisiu, rotar 1 fl., Toth Sándorné 1 fl. 20 cr., Meskó Lajos 20 cr., Abraham Márton 20 cr., Kovacs Lajos 20 cr., Lébl Eduard 20 cr., toți din Borșa; Drag: Georgiu Faragó, notar cerc. 1 fl. 20 cr., Simeon Popu, paroch 20 cr., Ioan Mezei 1 fl.; Jucul-inferior: Vasiliu Popescu, preot 1 fl. 20 cr.; Jucul-superior: Nicolae Cosma, preot 1 fl. 20 cr.; Alexiu Morar resp. în A. 2 fl.; Cluj: Ioan Tatar, neo-ord. preot 80 cr.; Sinteu: Nicolae Bene, preot 20 cr.; Babutiu: Mihaiu Pop, preot 20 cr.; Losiard: Iuliu Pop, teolog abs. 40 cr.; Ciomafăia: Ambrus Endre, avocat 20 cr.; Zoltan Gyula, proprietar 1 fl. 20 cr.; Badocu: Nagy Lajos, proprietar 20 cr.

Cu ocaziunea acestui bal au incurs de tot 74 fl. 46 cr., din care subtrăgîndu-se spesele de 30 fl. 42 cr., rezultă un venit curat de 44 fl. 04 cr.

Deci în numele comitetului arangiator îmi permit a aduce cele mai sincere mulțumiri acelor domni marinimoși, cari prin contribuțiile amintite au sprighinit un scop atît de sublim.

Folosindu-mă de această ocaziune nu pot a întrelăsa și a nu aduce Il. Sale dl-lui Baron Bánffy Ernő din loc cele mai umilite și cordiale mulțumiri pentru premiile, cu cari în decurs de 6 ani n'a premiat școlarii români cu ocaziunea exam. și anume: un premiu de 1 fl. celui mai moral școlar, un premiu de 1 fl. celui care cetesce mai bine, un premiu de 1 fl. celui mai dexter în facerea corfelor și un premiu de 1 fl. celui ce scrie mai frumos.

Borșa, în Martie 1887.

Pentru comitetul arangiator:

Eliseu Bărbosu,
învățător rom.

Mulțumită publică

Pentru icoana brodată cu multă dexteritate de nepoțica și amabila d-șoară Eugenia Ciura ca dar de Pasci, care ați binevoit a o dedica societ. min. „Concordia” aduc această mulțumită publică Preaon. d-ne protopopese Ana Gall, presidenta „Reuniunii femeilor române din Abrud și giur”, asigurînd totodată că pre lungă scopul marelui și sfînt — de a înființa o școală de fete — veți afla totdeauna sprighinitori.

Scopul este aproape de realizare, puțin timp încă, și pre lungă activitatea energică și neobosită ce ați desvoltat și desvoltăți, veți ajunge ținta doririlor de mult așteptată; înainte cu Dumnezeu.

Bucium-Cerb, în ziua de Pasci 1887.

Pentru societ. min. „Concordia”:

Danciu,
direct.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primesc răspunderea.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI”.

Viena, 20 Aprilie n. După discuțiuni îndelungate subcomitetele deputațiunilor pentru stabilirea cuotei s'au unit într-o susținerea statului quo.

Roma, 20 Aprilie n. Scirea, că Papa ar fi promis ministrului prusian Puttkammer cooperarea sa într-o germanisarea Alsației-Lotaringiei, se desminte în mod categoric.

Bombay, 20 Aprilie n. Parvana-Chan cu 5000 oameni trimiși de Emirul Afghanilor a fost cu desvîrșire bătut de Ghilzai în apropiere de Ghuzni.

Madrid, 20 Aprilie n. Medicii mareșalului Bazaine așteaptă deplină însănătoșare în timp de 14 zile. (Veți „Cronica”. — Red. „Tribunei”.)

Redactor responsabil: **Aurel Popa.**

Economic.

Piața din Sibiu, 19 April. Grâu hectolitru 47—80 chilo fl. 5.60 până fl. 6.40, grâu mestecat 68 până 72 chilo fl. 4.40, până fl. 5.20 secara 68 până 72 chilo fl. 3.60 până fl. 4.—, orș 58 până 64 chilo fl. 4.20 până fl. 4.80, ovės 40 până 45 chilo fl. 2.20 până fl. 2.60, cucuruzul 70 până 74 chilo fl. 4.40 până fl. 4.80, mēlaiul 78 până 82 chilo fl. 4.— până fl. 5.—, crumpene 68 până 70 chilo fl. 2.40 până fl. 2.60, semēnță de cânepă 49 până 51 chilo fl. 4.— până fl. 4.50, mazerea 76 până 80 chilo fl. 5.— până fl. 6.—, linte 78 până 82 chilo fl. 10.— până fl. 11.— fasolea 76 până 80 chilo fl. 4.— până fl. 5.—, pāsāt de grâu 100 chilo fl. 17.— până fl. 18.—, făină Nr. 3 100 chilo fl. 14.—, Nr. 4 fl. 13.—, Nr. 5 fl. 11.—, slămina 100 chilo fl. 48.— până fl. 52.—, unsoarea de porc fl. 56.— până fl. 58.—, sēu brut fl. 22.— până fl. 24.—, lumini de sēu fl. 36.— până fl. 38.—, lumini turnate de sēu fl. 46.— până fl. 48.—, sâpunul fl. 22.— până fl. 25.—, fēn 100 chilo fl. 1.40 până fl. 1.80, cânepa fl. 32.— până fl. 35.—, lemne de ars uscate m. cub. fl. 2.— până fl. 3.—, spirtul p. 100 L. % 29 până 31 cr., carnea de vită chilo 36 cr. carnea de vițel 28 până 40 cr., carnea de porc 44 până 46 cr., carnea de berbece — până — cr., ouș 10 cu 18 până 20 cr.

Tērgul de rimători în Steinbruch. În 18 Aprilie n. s'a notat: unguresci bētrāni grei 47.— cr. până 48.— cr. unguresci grei, tineri 50.— cr. până 51.¼ cr., de mijloc 50.— cr. până 51.— cr., ușori 49.— cr. până 50.— cr., marfă țerāneascā, grea 47.— cr. până 48.— cr., de mijloc 48.½ cr. până 49.½ cr., ușoară 48.½ cr. până 49.— cr., romānesci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr. transito ușori — cr. până — cr., transito sērbesci grei 48.— cr. până 48.½ cr., transito de mijloc 48.— cr. până 49.— cr., transito ușori 48.— cr. până 49.— cr., in-grășați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% unpēnițic la garā.

Cursul pieței din Sibiu

din 20 Aprilie st. n. 1887.			
Hārtie-monetă romānă	Cump.	8.40	vēnd. 8.45
Lire turcesci		11.20	11.25
Imperiali		10.20	10.25
Rublie rusesci		1.10	1.12

Bursa de București.

Cota oficială dela 19 Aprilie st. n. 1886.			
Renta amort. (5%)	Cump.	98 ½	vēnd. 94.—
Rur. conv. (6%)		83.40	—
Act. de asig. Dacia-Rom.		—	—
Banca națională a Romāniei		940.—	950.—
Impr. oraș. București		34.—	36.—
Act. de asig. Națională		198.—	202.—
Credit mob. rom.		—	—
Scrisuri fonciare urbane (5%)		99.¾	100.¼
Schimb 3 luni		—	—
Societ. const.		128.60	—
Aur		17.—	17.10

Bursa de Budapesta

din 19 Aprilie st. n. 1887.	
Rentă de aur ung. 6%	102.—
" " " 4%	88.80
" " hārtie 5%	150.—
Imprumutul căilor ferate ung.	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	98.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	127.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	115.50
Bonuri rurale ung.	104.50
" " " cu cl. de sortare	104.50
" " " bănățene-timișene	104.50
" " " cu cl. de sortare	104.50
" " " transilvane	104.50
" " " croato-slavone	—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	99.—
Imprumut cu premiu ung.	120.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	124.50
Renta de hārtie austriacă	81.40
" " argint austriacă	82.25
" " aur austriacă	113.—
Losurile austr. din 1860	133.50
Acțiunile băncei austro-ungare	875.—
" " de credit ung.	288.25
" " " austr.	284.—
Argintul	—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina“	102.—
Galbeni împărătesci	5.93
Napoleon-d'ori	10.01
Mārci 100 imp. germane	62.20
Londra 10 Livres sterlingi	126.80

Bursa de Viena

din 19 Aprilie st. n. 1887.	
Renta de aur ung. 6%	101.80
" " " 4%	88.85
" " hārtie 5%	150.—
Imprumutul căilor ferate ung.	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	98.70
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	127.20
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	115.75
Bonuri rurale ung.	104.50
" " " cu cl. de sortare	104.50
" " " bănățene-timișene	104.50
Bonuri rurale ung. cu cl. de sortare	104.50
" " " transilvane	104.50
" " " croato-slavone	104.50
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	98.75
Imprumut cu premiu ung.	120.60
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	124.50
Rentă de hārtie austriacă	81.65
" " argint austriacă	82.45
Rentă de aur austriacă	113.25
Losuri austr. din 1860	134.—
Acțiunile băncei austro-ungare	876.—
" " de credit ung.	288.—
" " " austr.	284.10
Argintul	—
Galbeni împărătesci	5.96
Napoleon-d'ori	10.35
Mārci 100 imp. germane	62.30
Londra 10 Livres sterlingi	125.80

BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE MUTUALĂ „TRANSILVANIA“.

A XVIII-a adunare generală ordinară va avē loc **Duminecă în 24 Aprilie st. n. a. c. la 3 oare după prānș** în casa proprie a institutului (strada Cisnădiei Nr. 5).

Obiecte de pertractare sūnt:

1. Darea de seamă despre afacerile anului 1886.
2. Raportul comitetului de supraveghiare.
3. Întregirea consiliului administrativ.
4. Propuneri incurse.
5. Sortiri de obligațiuni ale fondului de întemeiere.

Sibiu, în 18 Martie 1887.

[436] 3—3

Consiliul administrativ.

Mutare de local!

Subsemnatul își permite de a anunța onorabililor sei mușterii, precum și p. t. publicului, că 'și-a mutat **salonul de ras și frisat** din localul sēu de până acuma în

edificiul parohiei romano-catolice din cetate, piața mare Nr. 2,

și că, spre a satisface tuturor dorințelor, a adjustat salonul sēu în modul **cel mai modern și comod**. Acolo se primesc toate soiurile de **lucrări de păr** spre efectuarea **cea mai ieftină și mai bună**.

De cercetarea cât mai numēroasă se roagă

Sibiu, 18 Aprilie n. 1887.

cu toată stimă

Ioan Ehling,
frisor.

[443] 1—3

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octomvrie 1886.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa mică—Sibiu			
	Tren mixt	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren omnibus	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren omnibus	Tren mixt	Tren omnibus	Tren de persoane					
Viena	11.10	7.40			București				7.30	Viena	11.10	12.10	Teiuș	3.49	11.24	2.40			Copșa mică		2.02	3.55	
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	Predeal				1.14	Budapesta	8.20	9.05	Alba-Iulia	4.39	12.19	3.59			Șeica mare		2.29	4.22	
Szolnok	11.05	4.05	5.40	9.26	Timiș				1.45	Szolnok	11.20	12.41	Vințul de jos		12.30	4.22			Loamneș		3.04	4.57	
P. Ladány	2.02	5.45	5.58	11.40	Brașov	{	— —		2.32	Arad	{	4.10	5.45	Șibot		1.01	4.51		Ocna		3.30	5.23	
Oradea-mare	{	4.12	6.58	8.30	Feldioara	{	4.16		7.47	Glogovaț	{	7.04	4.30	Orăștia		1.32	5.18		Sibiu		3.50	5.43	
Vărad-Velenceze			7.03	9.14	Apatia	{	5.02		8.24	Györök	{	7.22	4.43	Simeria (Piski)		2.31	6.15		Sibiu		9.31	10.50	
Fugyi-Vásárhely				9.24	Ágostonfalva	{	5.43		8.51	Pauliș	{	7.58	5.07	Deva		2.52	6.35		Ocna		9.55	11.14	
Mező-Telegd				9.41	Homorod	{	6.15		9.14	Radna-Lipova	{	8.17	5.19	Braničica		3.23	7.02		Loamneș		10.20	11.39	
Rév		7.33	10.19	2.34	Hașfalău	{	7.06		9.51	Conop	{	8.36	5.41	Ilia		3.55	7.28		Șeica mare		10.48	12.07	
Bratca		8.54	11.38	3.18	Sighișoara	{	8.52		11.08	Bérvava	{		6.09	Gurasada		4.08	7.40		Copșa mică		11.11	12.30	
Bucia			12.16	3.41	Elisabetopole	{	9.31		11.26	Zam	{		6.28	Zam		4.44	8.11						
Ciucia			12.54	4.01	Mediaș	{	10.16		12.—	Soborșin	{		7.25	Bérvava		5.30	8.46						
Huedin		8.58	1.57	4.26	Copșa mică	{	10.57		12.29	Gurasada	{		8.01	Conop		6.27	9.33						
Stana		9.28	3.11	5.08	Micăsasa	{	11.19		12.44	Ilia	{		8.34	Radna-Lipova		6.47	9.53						
Aghiriș			3.40	5.27	Blaj	{	11.31		12.49	Braničica	{		8.55	Pauliș	9.06	7.28	10.27	5.58	Cucerdea		3.32	10.20	
Ghirbēu			4.15	5.50	Crăciunel	{	11.52		1.05	Deva	{		9.19	Györök	9.26	7.43	10.42	6.18	Cheța		4.02	10.50	
Nădășel			4.36	6.02	Teiuș	{	12.31		1.34	Simeria (Piski)	{		9.51	Glogovaț	9.46	7.59	10.58	6.38	Ludoș		4.23	11.11	
Cluj	{	10.28	4.58	6.24	Aiud	{	12.48		1.46	Orăștia	{		10.35	Arad	10.21	8.28	11.35	7.13	M.-Bogat		4.33	11.20	
Apahida	{	11.—	5.26	6.43	Vințul de sus	{	1.51		2.19	Șibot	{		11.11	Szolnok	10.38	8.42	11.39	7.30	Cipeu-Iernut		5.10	11.57	
Ghirși	{	11.19		7.08	Cucerdea	{	2.18		2.39	Vințul de jos	{		11.43	Budapesta		9.17	12.31		Kerelő-Sz.-Pál		5.25	12.12	
Cucerdea		12.33		7.36	Ghirși	{	2.48		3.01	Alba-Iulia	{		12.18	Viena		2.32	5.12		Nireșten		5.48	12.36	
Uioara		1.06		9.16	Apahida	{	2.56		3.08	Teiuș	{	8.05	12.36			6.—	8.20		Oșorheiu	{	6.07	12.55	
Vințul de sus		1.13		10.—	Cluj	{	3.14		3.22			8.59	1.29			3.—	6.05		Reghinul-săs.	{	6.41	1.20	
Aiud		1.20		10.09	Cluj	{	4.01		3.56												8.40	3.22	
Teiuș		1.41		10.19	Cluj	{	5.28		5.10														
Crăciunel		1.41		10.48	Cluj	{	5.56		5.30														
Blaj		2.10		11.34	Nădășel	{	6.31	6.03	8.—														
Micăsasa		2.35		12.12	Ghirbēu	{	6.52	6.21	8.36														
Copșa mică		2.48		12.30	Aghiriș	{	7.08		9.02														
Mediaș		3.20		12.52	Stana	{	7.23		9.32														
Elisabetopole		3.41		1.52	Cluj	{	7.50		10.11														
Sighișoara		4.—		2.18	Blaj	{	8.12	7.14	10.51														
Hașfalău		4.35		3.03	Ciucia	{	8.52	7.43	12.16														
Homorod		5.10		3.59	Bucia	{	9.10		12.50														
Ágostonfalva		5.37		4.28	Bratca	{	9.29		1.21														
Apatia		7.02		6.16	Rév	{	9.41	8.22	2.02														
Fugyi Vászrhely		7.43		6.44	Mező-Telegd	{	10.24	8.48	3.06														
Vărad-Velenceze		8.11		7.46	Oradea-mare	{	10.43		3.38														
Feldioara		8.41		8.25	P. Ladány	{	11.—	9.13	4.05														
Brașov	{	9.21		9.15	Szolnok	{	11.15	9.18	10.55														
Timiș	{	1.55			Budapesta	{	1.09	10.38	5.17														
Predeal	{	2.53			Viena	{	3.29	12.20	5.25														
București	{	3.28				{	6.38	2.15	7.45	10.—													
	{	9.35				{	3.—	8.—	6.05														

Nota: Numerii incuadrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.

Nota: Numerii incuadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.